

Policy för fordonstvättar i Ljungby kommun

Antagen av miljö- och byggnämnden den 17 november 2004, § 221

Fordonstvätt är att betrakta som miljöfarlig verksamhet. Tvättkemikalier och smuts från fordonen förorenar reningsverkens slam och, via orenat dagvatten, sjöar och vattendrag.

Enligt miljöbalkens allmänna hänsynsregler är alla som tvättar fordon skyldiga att vidta de försiktighetsmått som krävs för att motverka att åtgärden medför påverkan på miljön. Vid yrkesmässig verksamhet skall bästa möjliga teknik användas. Man skall välja kemikalier med så liten miljöpåverkan som möjligt, hushålla med råvaror och energi och utnyttja möjligheter till återvinning.

Kommunerna i Kronobergs län har, inom projektet Miljösamverkan Kronoberg, arbetat fram en gemensam policy för krav på verksamheter med fordonstvätt, utefter vad vi bedömer vara möjligt och skäligt enligt miljöbalkens hänsynsregler.

Riktlinjer för rening, recirkulation och genomförande

För fordonstvätt i Ljungby kommun gäller följande riktlinjer för reningsteknik, utsläppsmängder och tidplan för genomförande:

Riktlinjer för rening och recirkulation av vatten

Maximal mängd föroreningar per fordon och räknat som ett genomsnitt under en månad:

Analysparameter	Personbil	Lastbil, buss eller annat vägfordon
Samlingsparameter: bly, krom & nickel	10 mg/for don	30 mg/for don
Kadmium	0,25 mg/for don	0,75 mg/for don
Zink	50 mg/for don	150 mg/for don
Mineralolja	1 g/for don	3 g/for don

Vid samtliga anläggningar där mer än 1000 personbilar eller mer än 200 större fordon tvättas årligen **med automattvätt** ska recirkulation ske för underspolning och första avsköljning.

Tidplan för införande av rening och recirkulation vid tvättanläggning

Antal tvättar årligen	Omedelbart	Senast år 2005	Senast år 2008
Yrkesmässig verksamhet i anläggning >5000 P >1000 A	Krav på rening och recirkulation uppfyllda vid ny-, om- eller tillbyggnad Krav på rening uppfyllda för anläggningar med enbart manuell tvätt vid ny-, om- eller tillbyggnad	Krav på rening och recirkulation uppfyllda Krav på rening uppfyllda för anläggningar med enbart manuell tvätt	
Yrkesmässig verksamhet i anläggning 1000<5000 P 200<1000 A	Krav på rening och recirkulation uppfyllda vid nybyggnad Krav på rening uppfyllda för anläggningar med enbart manuell tvätt vid nybyggnad		Krav på rening och recirkulation uppfyllda Krav på rening uppfyllda för anläggningar med enbart manuell tvätt
Yrkesmässig verksamhet i anläggning < 1000 P < 200 A	Krav på rening uppfyllda vid nybyggnad		Krav på rening uppfyllda

P = personbil

A = annat fordon (buss/lastbil/annat vägfordon)

Tvätt utanför tvättanläggning

Följande *godtas* både för egna privatfordon och för fordon som används i yrkesmässig verksamhet:

Avspolning av lera, grus och damm *utan* användande av tvättkemikalier. Fordonet ska stå på mark utan avrinning till dagvattenbrunn, öppet dike, vattendrag, sjö eller dylikt och det får heller inte finnas vattentäcker i närheten som kan påverkas. När det gäller underlaget för verksamheten är gräsbevuxen mark att föredra, grusplan är också godtagbart. Markägarens tillstånd krävs. Kommunal mark bör inte upplåtas generellt för detta ändamål.

Följande *godtas* för egna privatfordon vid enstaka tillfällen, men *godtas inte* för fordon som används i yrkesmässig verksamhet:

Tvätt med bilschampo eller liknande, dock ej med avfettningsmedel, på mark enligt föregående punkt.

Följande *godtas inte*, varken för egna privatfordon eller för fordon som används i yrkesmässig verksamhet:

Tvätt med rengöringsmedel på gata, asfalterad parkeringsyta eller dylikt, så att avrinning kan ske till dagvattenbrunn, dike eller dylikt.

Övriga krav

- Avloppet från fordonstvätten skall vid nybyggnation skiljas från övrig verksamhet, t.ex. verkstäder.
- Samtliga fordonstvättar skall vara anslutna till kommunalt spillvattennät, på de platser där spillvattennät finns.

Definitioner:

Ombyggnation: Som ombyggnad av fordonstvätt räknas genomgripande förändring eller utbyte av tvätt- eller reningsutrustning. Dessa förändringar eller utbyten kan exempelvis vara byte av portaltvätt, byte av tvättmetod eller ombyggnad av befintlig oljeavskiljare. Normalt underhåll eller service av tvätt- eller reningsutrustning omfattas inte.

Tillbyggnad: Som tillbyggnad räknas utökning av tvätthallsstorlek, tillägg av fler tvättplatser o.dyl. Tillbyggnad på t.ex. en bensinstation omfattas inte.

Anläggning: Tvätthall, GDS-hall avsedd för tvätt, iordninggjord spolplatta utom- eller inomhus med avledning av vatten

Yrkesmässig användare: Förutom bensinstationer, åkerier, rekonditioneringsfirmor o.dyl. där biltvättar säljs eller utförs i tjänsten ska som yrkesmässig användare även räknas bostadsföretag, bostadsrättsföreningar och andra företag med en iordninggjord tvättplats som används av de boende eller anställda.

Bakgrund

Fordonstvätt är att betrakta som en miljöfarlig verksamhet. Vid tvätten används kemikalier som har påverkan på reningsprocesser i reningsverken. Smutsen på bilen innehåller olja, tungmetaller och även andra giftiga och/eller svårnedbrytbara ämnen. Avloppsvatten från biltvätt är ett problem i de kommunala reningsverken eftersom tensider kan störa reningsprocesserna och eftersom tungmetaller hamnar i det slam som är slutprodukten i reningen. Föroreningar från biltvättar bedöms stå för ett påtagligt bidrag till de metaller som idag förorenar avloppsslammet.

Biltvätt på gator och garageuppfarter, med avrinning via dagvatten, är också ett miljöproblem. Dagvattnet renas i stort sett inte alls innan det släpps ut i sjöar och vattendrag.

Naturvårdsverket utkom 1996 med ”Allmänna råd om fordonstvätt”(AR 96:1), som var ett led i arbetet för ett renare avloppsslam. I råden rekommenderades att vattnet i biltvättar skulle recirkuleras till minst 80% och att halter av olja och tungmetallerna kadmium, krom, nickel, bly och zink skulle begränsas genom rening av utgående vatten. Dessa allmänna råd ledde till en teknikutveckling som har resulterat i att ett antal olika reningstekniker idag finns på marknaden.

AR 96:1 upphävdes i april 2004. Orsakerna var dels att den formella uppbyggnaden av råden och sakinnehållets aktualitet blivit föråldrade. Dessutom hade det uppkommit tvivel om den princip som gällde recirkulering. Folk i branschen och en undersökning beställd av SPI hävdade att recirkulationsmålet kunde göra att reningen försämras. Naturvårdsverket har valt att inte fortsätta driva kravet på recirkulation med följande motivering: ”Enligt verkets mening är vattenhushållningen i sig underordnad mål för högsta acceptabla utsläpp av föroreningar. Recirkulationen (slutningen) ska i första hand vara ett medel för att minska föroreningsutsläppet.”

Branschen har åtagit sig att klara det mål om reningsgrader (utsläpp av vissa föroreningar per tvättat fordon) som finns i AR 96:1, och detta var enligt Naturvårdsverket en förutsättning för att råden skulle upphävas.

Motiv till krav i policyn

Miljö- och byggnämnden i Ljungby kommun har valt att följa riktlinjerna från de allmänna råden med avseende på utsläppsvärden, förutom vad avser olja. Då det har visat sig att oljeavskiljningen i tillgänglig reningsteknik ger utsläppsmängder långt under riktvärdet i AR 96:1 har vi valt att skärpa detta värde.

Kravet på recirkulation av tvättvatten har mildrats men inte helt tagits bort. En 80%-ig recirkulering har visat sig kunna leda till anrikning av salter och problem med tvättvattnets kvalitet. Riktlinjer som innebär en mindre mängd recirkulerat vatten bör ge färre problem och samtidigt innebära en stor vattenbesparing. De mildrade kraven innebär dock inte att miljö- och hälsoskydds-nämnden är motståndare till en högre cirkulationsgrad. I anläggningar där renings- och avskiljarsystemet redan är anpassat för 80%-ig recirkulation måste reningens effektivitet säkerställas innan en lägre recirkulationsgrad kan godtas.

I anläggningar med enbart manuell tvätt har policyn inget krav på recirkulation. Detta beror dels på risken för att utsättas för vattendimma med kemikalier och bakterier i en manuell tvätt, dels på att mängden vatten som används vid manuell tvätt generellt är avsevärt mindre än i automattvättar.